

MESAJUL 6

„O reînnoire pe care Biserica vă încurajează să o continuați”*

Cuvântarea Papei Ioan Paul al II-lea către participanții la
Congresul Național din Italia “Reînnoirea în Duh”, Roma, 15 noiembrie 1986

Sunt deosebit de bucuros de această întâlnire cu voi, dragi frați și surori din Reînnoirea în Duh, față de care mi-am exprimat aprecierea deja în audiența din 23 noiembrie 1980 și am amintit învățătura Bisericii cu privire la acțiunea Duhului Sfânt în sufletele și comunitățile creștine¹.

Prezența voastră numeroasă în această bazilică, unde ați participat la Sfânta Liturghie, este pentru mine motiv de bucurie nu numai pentru mărturia de credință sinceră, dar și pentru că îmi oferiți ocazia de a vorbi cu voi cu privire la anumite aspecte ale idealului și programului mișcării voastre, după șase luni de la enciclica despre Duhul Sfânt *Dominum et Vivificantem*, publicată anul trecut cu ocazia solemnității Rusaliilor.

Cu siguranță nu ați trecut cu vederea pagina în care, vorbind despre rugăciune ca necesitate a epocii noastre dificile, am semnalat faptul că la mărturia despre importanța rugăciunii, dată în decursul istoriei de către bărbați și femei consacrați laudei lui Dumnezeu și vieții de rugăciune a inimii, mai ales în mănăstiri, astăzi se adaugă aceea a unui număr crescând de credincioși, care “în mișcări și grupuri tot mai largi – așa scriam în acea enciclică – pun pe primul loc rugăciunea și în ea caută reînnoirea vieții spirituale”. “Acesta – am adăugat – este un simptom semnificativ și încurajator, deoarece dintr-o astfel de experiență a rezultat o contribuție reală în reluarea rugăciunii printre credincioși, care au fost ajutați să înțeleagă mai bine că Duhul Sfânt trezește în inimi o dorință adâncă de sfințenie”².

Pe această linie trebuie să se situeze orice proiect de reînnoire care vrea să pună în practică în timpul nostru ceea ce le recomanda Sfântul Paul creștinilor din Efes când, chemându-i la “adevărul care este în Isus”, le amintea îndatorirea de “a se lăsa de purtarea de mai înainte, de omul cel vechi supus putrezirii din cauza poftelor amăgitoare”; și continua: “trebuie să vă înnoiți spiritul minții voastre, și îmbrăcați-vă cu omul cel nou, cel creat după Dumnezeu în dreptate și în sfințenia adevărului”³. Adevărul lui Cristos trebuia deci să devină adevărul omului, adevărul vieții! În textul paulin ies deci în evidență două note fundamentale ale reînnoirii autentice: “adevărul care este în Isus”, care este “sfințenia adevărată” și profunzimea interioară (“reînnoiți-vă în spiritul minții voastre”). În alte pasaje din scrisorile sale, Apostolul subliniază câteva caracteristici ulterioare ale reînnoirii creștine, printre care îndeosebi integritatea, coerența și eclezialitatea. El enumeră viciile care trebuie evitate, virtuțile care trebuie practicate, comportamentele care trebuie avute în relațiile interpersonale, familiale, sociale și ecleziale pentru a fi cu adevărat “om nou”, “făptură nouă”⁴ în comuniunea trupului lui Cristos⁵. Și, adunând ca într-o singură recomandare pe toate celelalte, el

* Versiunea originală în italiană din: “Acta Apostolicae Sedis”, LXXX, 1987/II, 1046-1050.

¹ Cf. “Insegnamenti di Giovanni Paolo II”, III/2, 1386-1390.

² *Dominum et Vivificantem*, 65.

³ *Efeseni* 4, 21-24; cf. 2,15; *Romani* 13, 14; *Coloseni* 3, 5; 9-10.

⁴ Cf. 2 *Corinteni* 5, 17; *Galateni* 3, 27; *Romani* 13, 14.

⁵ Cf. *Efeseni* 4, 4; 1 *Corinteni* 12, 13.

îndeamnă să “nu-l întristați pe Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu cu al cărui sigiliu ați fost însemnați pentru ziua răscumpărării voastre”⁶.

Lumina acestei învățături a Apostolului, care este în perfectă armonie cu Evanghelia lui Isus, vă ajută să înțelegeți ce poate însemna reînnoirea în care v-ați angajat, și pe care Biserica vă încurajează să o continuați, susținându-vă și călăuzindu-vă conform misiunii primite de la Isus însuși.

E vorba înainte de toate de o convertire și de o creștere mereu nouă în “viața după duh”, împotriva ispitelor materialismului teoretic și practic care astăzi duc până la ultimele consecințe împotrivirea față de “rațiunile duhului”, nefiind exclusă împotrivirea față de Dumnezeu, sau cel puțin neglijența și indiferența față de El. Într-adevăr, ne aflăm într-un context cultural și social în care înflorirea rugăciunii și a virtuții – practicate și în zilele noastre de mulți credincioși prin fapte de înaltă valoare morală și adesea până la eroism – nu găsește nici un ajutor în așa zisul “obicei în vigoare”. Însăși mentalitatea e infectată de materialism, astfel încât conștiinței îi este tot mai greu să judece corect valorile, distingându-le de pseudo-valori.

Situația se apropie în anumite aspecte de cea cu care a trebuit să se confrunte Sfântul Paul, care, scriindu-le creștinilor din Galația, insistă: “Așadar, vă spun: umblați în duh și nu împliniți poftele trupului”⁷, nici nu împliniți “faptele trupului”⁸, nici “nu trăiți după trup”⁹.

Prima dimensiune a reînnoirii constă deci în “a trăi după duh”, în a crește continuu în duh, împotrivindu-ne poftelor “trupului” și deschizându-ne la atracția puternică și suavă a lui Dumnezeu. Această reînnoire interioară, această vindecare a rădăcinilor înseși ale vieții, această formare a unei mentalități dominate de “rațiuni ale duhului” este vocația voastră de creștini, bărbați și femei, tineri și adulți ai timpului nostru, care vor să mărturisească și să facă să înflorească în lumea de astăzi acel model nu numai de spiritualitate, dar și de civilizație care transpare din normele de viață date de Sfântul Paul.

A doua dimensiune a “reînnoirii” reiese din necesitatea urgentă, pe care voi o simțiți în mod deosebit de viu, de a reafirma valoarea principiilor și criteriilor Evangheliei ca legi ale vieții spirituale și ferment al celei sociale. Un timp ele se exprimau și în acele “maxime eterne” predate de sfinți și transmise tradițional din generație în generație în lumea creștină. Astăzi ele sunt ignorate și uneori refuzate și disprețuite chiar de mulți creștini care au uitat “lepădările” și “făgăduințele” de la Botez. La acestea trebuie să ne întoarcem, pentru că în ele se exprimă acele valori evanghelice care se pot rezuma în porunca iubirii față de Dumnezeu și față de aproapele¹⁰. E vorba de acea “cale ce le întrece pe toate”, pe care Sfântul Paul, mereu în consonanță deplină cu Isus, le-o arată corintenilor ca mult mai bună și mai necesară decât cele mai alese carisme¹¹: este tot iubirea. E vorba de un itinerar etic și ascetic pe care se poate realiza desăvârșirea vieții creștine prin acceptarea și urmarea “fericirilor” proclamate de Isus¹².

---

⁶ Efeseni 4, 30.

⁷ Galateni 5, 16.

⁸ Ibid. 5, 19-21.

⁹ Romani 8, 5 ș.u.

¹⁰ Cf. Ioan 13, 34.

¹¹ 1 Corinteni 12, 28-30; 13, 1 ș.u.

¹² Cf. Matei 5, 3 ș.u.

Iată, dragi fii, un mare program de reînnoire: mesajul fericirilor, care ne face să împlinim “lucrările duhului” și “să trăim după duh” chiar în contextele sociale de astăzi. La realizarea acestui program sunt chemați creștinii de astăzi.

Pe această cale a iubirii și a fericirilor ne împinge și ne conduce Duhul Sfânt, care a fost trimis în Biserică și în lume să realizeze plinătatea biruinței repurtate de Cristos asupra păcatului, prin purificarea conștiințelor, eliberarea oamenilor de “faptele” și de “dorințele trupului”, întipărirea în inimi a “dorințelor după duh”, fortificarea omului interior, reînnoirea și creșterea continuă a vieții personale și sociale până la a ajunge “la omul desăvârșit, la măsura staturii plinătății lui Cristos”¹³ în cer și pe pământ.

De toate acestea am vorbit în a doua și a treia parte a enciclicei *Dominum et Vivificantem*, în care puteți găsi ilustrată a treia dimensiune a reînnoirii, care constă în ceea ce Sfântul Paul numește “legea Duhului care dă viață în Cristos Isus”. Această lege ne-a eliberat de “legea păcatului și a morții”¹⁴, instaurând în omul credincios un nou sistem de viață, cel al Duhului, adică al aceluiași Duh Sfânt prezent și care lucrează în duhul omului¹⁵. E vorba de “Legea Nouă” care, după Sfântul Augustin, “este scrisă în inima credincioșilor”¹⁶ și „se identifică cu prezența Duhului Sfânt”¹⁷.

Acest concept îl ajută pe Sfântul Toma să scoată în evidență rolul principal al “harului Duhului Sfânt” drept conținut esențial și forță vie a creștinismului. În slujba harului este instituit și orânduit, într-adevăr, tot ceea ce este vizibil, organizat, scris și predicat în Biserică (“*sicut dispositiva ad gratiam Spiritus Sancti et ad usum huius gratiae pertinentia*”)¹⁸.

Biserica ne apare astfel în toată validitatea constituției sale divine, dar și în funcționalitatea ei esențială, în ordinea harului, ca mireasă și colaboratoare a Duhului Sfânt în invocarea și pregătirea venirii mereu noi a Domnului Isus¹⁹, așa cum am scris la sfârșitul enciclicei de Rusalii²⁰.

A adera la Biserică, a rămâne în unire cu ea, a împărtăși credința ei, a asculta de legile ei, a colabora la misiunea ei – și în ambientul diecezelor și al parohiilor în care se împarte familia celor care cred în Cristos – este calea sigură pentru a ajunge în miezul economiei harului și a primi din izvorul Duhului Sfânt energiile capabile să înfăptuiască reînnoirea persoanelor și a comunităților.

Prezența voastră, dragi frați și surori, alături de succesorul lui Petru, capul vizibil al Bisericii universale, și dovezile repetate de comuniune sinceră și lucrătoare cu el și cu episcopii bisericilor voastre locale, dau dovadă că voi ați înțeles bine ceea ce învață Evanghelia, ceea ce Duhul Sfânt prezent în inimi inspiră ca principiu central al “Legii Noi”, ca regulă fundamentală a acțiunii și rugăciunii ecleziale, ca secret sigur al oricărei reînnoiri și al oricărui progres: a fi în slujba împărăției lui Cristos conform indicațiilor Duhului în comuniune de credință, de gândire și de disciplină cu păstorii Bisericii.

---

¹³ Efeseni 4, 13.

¹⁴ Romani 8, 2.

¹⁵ Cf. Romani 1, 9; 3, 27; 5, 5; 8, 9; 6, 11.

¹⁶ *De Spiritu et Littera*, c. 24.

¹⁷ *Ibid.*, c. 21.

¹⁸ *Summa Theologiae* I-II, q. 106, a. 1.

¹⁹ Cf. *Apocalips* 22, 20.

²⁰ Cf. *Dominum et Vivificantem*, 65-66.

Pe această cale vă doresc să perseverați și să înaintați, în timp ce invoc asupra persoanelor voastre, asupra aspirațiilor voastre de bine, asupra intențiilor voastre și asupra muncii voastre, binecuvântarea divină, al cărei semn să fie binecuvântarea mea!